

עלי ההגהה

על שיחת

יום ד', כ"ט שבט, אור לאדר"ח אדר ה'תשמ"ח

אחרי סיום השבעה דהסתלקות הרבנית הצדקנית
מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע

– פרסום ראשון –

יוצא לאור על ידי מערכת
"מפתח"

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

MAFTEIACH

www.Mafteiach.app

נסדר לדפוס ע"י מנחם מענדל בן בת-שבע, ומנחם מענדל בן שרה נחמה

פתח דבר

לקראת יום היארצייט־הילולא כ"ב שבט – הננו מוציאים לאור בזה – בפעם הראשונה – צילום כתי"ק עליה־הגהה המלאים דשיחת יום ד', כ"ט שבט ה'תשמ"ח בסיום ה"שבעה".

*

קונטרס זה יוצא לאור ע"י מערכת "מפתח". אפליקציית "מפתח" הינו מיזם שמטרתו לרכז במקום אחד את האודיו, הוידאו, ההנחות הבלתי־מוגהות והמוגהות – לכל שיחה והתועדות של הרבי.

הקונטרס הוא חמישי בסדרת קונטרסים הכוללים הגהות שלמות. ע"ע הופיעו בסדרה זו: (1) שיחת ש"פ תזו"מ תנש"א (אייר, תשע"ט). (2) שיחת ש"פ דברים תנש"א (מנ"א, תשע"ט). (3) שיחת ש"פ שמות תנש"א (טבת, תשפ"א). (4) ד"ה הנני ממטיר גו' דט"ו בשבט תשל"ז (שבט, תשפ"א). ובעז"ה יופיעו קונטרסים נוספים בקרוב.

וכאן המקום לבקש בבקשה כפולה ומכופלת, שכל מי שיש תח"י הגהות כ"ק אדמו"ר שליט"א בשיחות ומאמרים – שיואיל להמציאם למערכת, ע"מ לזכות בהם את הרבים.

* * *

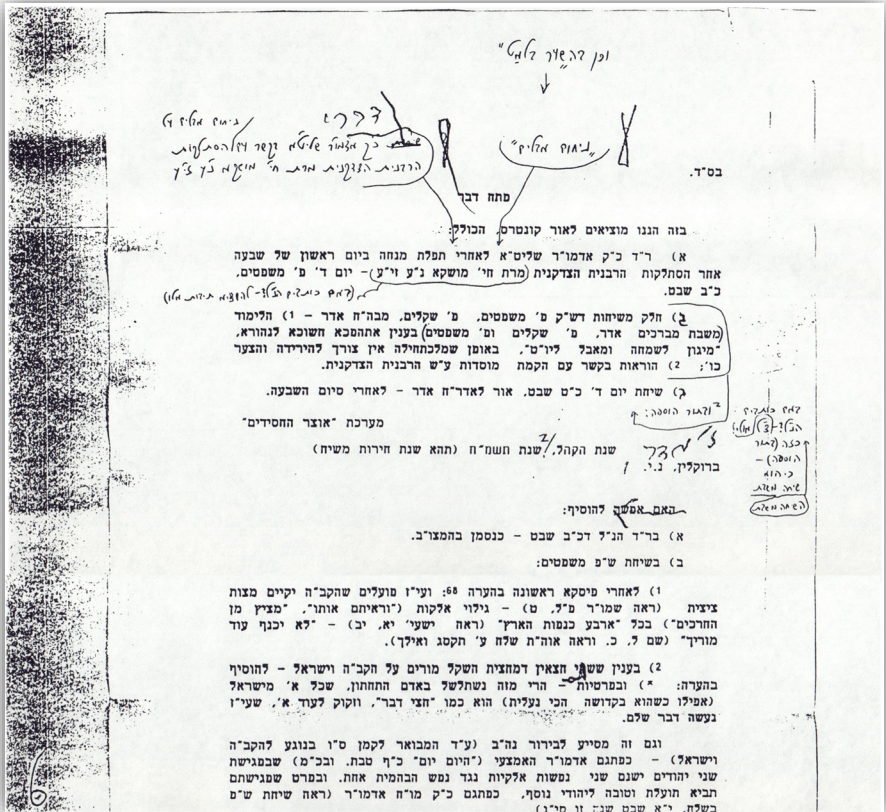
והעיקר – יהי רצון שנזכה זיך זעהן מיטן רבי'ן, ולשמוע "תורה חדשה" תיכף ומיד ממש!

מערכת „מפתח”

ערב כ"ב שבט, ה'תשפ"א
ברוקלין, נ.י.

עלי ההגהה

פתח דבר

את התיבות: (1) "קונטרס) ניחוס אבלים", (2) "הכולל) שיחות . . נ"ע זי"ע" - סימנו המניחים בסימני-שאלה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את סימני-השאלה (היינו, שיש להשאיר את הנכתב)

. . הכולל שיחות דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר עם . .

[מילא את תאריך הפתח-דבר : ז' אדר, שנת הקהל, שנת תשמ"ח (תחילת שנת חירות משיח)]

בשולי הפתח-דבר שאלו המניחים : "האם אפשר להוסיף" ענינים מסויימים לרשימת השיחה דכ"ב שבט וש"פ משפטים - וכ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "האם אפשר", וסימן בחץ תיבת "להוסיף"

בס"ד. שיחת יום ד', כ"ט שבט, אור לאר"ה אדר ה'תשמ"ח אפ"ט
 * - סיום השבעה דהסתלקות הרבנית הצדקנית מרת חיי' מושקא נ"ע
 וי"ע -

א. ווען עס הויבט זיך אן א נייע תקופה אדער א נייער ענין וכיו"ב
 - זאגט אן תורה או עס דארף זיין "פותחין בברכה" ווי עס שטייט
 און דער פתיחה פון חלק רביעי, פון ספר תניא קדישא (פון דעם אלטן
 רבי'ן). הנקרא "אגרת הקודש" (לויט ווי די בני-הגאון-המחבר האבן
 אים מסדר געווען)).

על אחת כמה וכמה ווען די נייע תקופה איז לאחרי וואס עס
 האט זיך טארענדיקט שבעה¹ און מכאן ולהבא "לא יוסיפו לראכה
 עוד" און ס'איז נאר דא ענין הנחמה. "אך טוב וחסד" בטוב
 הנראה והנעלה.

ובפרט אז כמה וכמה עשירות מישאל האבן אויסגעדריקט
 ברכות של נחמה, כמנהג ישראל, אז (אין-מסיים-דעם) ניהום אבליים
 מיט א נוסח של ברכה, "המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון
 וירושלים". ובפרט אז כמה וכמה האבן מוסיף געווען נאך לשונות של
 ברכה ולויט די פארשידענע מנהגים, נהרא נהרא ומשטי"ן -

אין דאך דא דעמולט דער חיוב, אז בשעת מ'אקומט א ברכה
 דארף מען אויף דעם ענטפערן מיט א ברכה⁴ - בדוגמא ווי בשעת
 אירן טרעפן זיך (ובפרט בא ענינים המשמחים) און איין איד
 באגרייט דעם צווייטן בברכה "שלום עליכם", ענטפערט ער אים מיט
 א ברכה מעצמה. "עליכם שלום" און דער חיוב צו ענטפערן שלום
 איז עד כדי כך, ביו או די גמרא זאגט אז "אם נתן לו (שלום) ולא
 החזיר נקרא גולן שנאמר⁶ ואתם בערתם חכרם גולת העני בבתיכם".

ב. ולהעיר, אז דאס איז א חידוש נפלא. ובהקדים:

בשעת איינער קומט דעם צווייטן א חוב און ער צאלט אים ניט
 אפ, הייסט עס ניט קיין גוילה. דער לשון גוילה מאסט אויף א זאך
 וואס איז שוין געווען בא יענעם במועל⁷.

דערפון וואס ענין פון ניט ענטפערן שלום רופט אן תורה
 מיטן נאמען גוילה - "גוילת העני" - איז מוכה, אז די ברכות שלום
 וואס מען דארף געבן צו דעם וואס נתן לו שלום איז ניט נאר א חיוב
 בלבה, נאר נאכמער, אז די ברכה (ברכת שלום) איז שוין זיינע
 (נאך איידער מ'ענטפערט אים), וואס דערפאר, בשעת אז
 מ'ענטפערט אים ניט, נעמט מען צו מ'גילת מ'גילת מ'גילת, די
 עניינת הברכה, "גוילת העני", "העני" (אויך) מ'גילת מ'גילת (מענה)
 - וועלכע באלאנגט שוין צו אים.

.. [ווי עס שטייט, און אזוי איז אויך די אגרת פתיחה פון חלק רביעי פון ספר תניא קדישא
 (פון דעם אלטן רבי'ן), הנקרא "אגרת הקודש" (לויט ווי די בני-הגאון-המחבר "הרבנים שי'
 בני הגאון המחבר ז"ל נ"ע" האבן אים מסדר געווען)].

.. לאחרי וואס עס האט זיך פארענדיקט שבעה¹.

.. ובפרט אז כמה וכמה עשירות פון "עשרה מישאל" האבן אויסגעדריקט ברכות של
 נחמה, כמנהג ישראל תורה הוא, אז (אין-מסיים-דעם דער סיום פון) ניהום אבליים מיט
 איז א נוסח של ברכה, "המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים" ..

.. איין איד באגרייט דעם צווייטן בברכת "שלום עליכם", ענטפערט ער אים מיט א ברכה
 מעצמה "עליכם שלום" ..

.. ולהעיר, אז דאס איז א חידוש נפלא. ובהקדים ..

[את הפיסקא "דערפון וואס .. צו אים" סימנו המניחים בקו וסימן-שאלה לצדו, וכ"ק
 אדמו"ר שליט"א מחק זאת (היינו, שיש להשאיר הפיסקא)]

* (1) כי "שלושה ימים לבני שבעה להספד" (שו"ע יו"ד רסצ"ד. וש"נ).

* (ראה נגיד ומצוה אבלות .. הטעם שאומרים "המקום" דוקא.

ג. ע"ם כל הנ"ל איז מובן בנוגע לעניינו - דער ענטפערן מיט א ברכה צו די אלע מנחמים ומברכים - אז דאס דארף געטאן ווערן בהקדם האפשרי. וואס די ערשטע מעגלעכקייט צו דאס טאן וואס גלייך ווי עס ענדיקט זיך די תקופה פון שבעה, און עס מאנגט זיך אן די תקופה שלאחרי זה.

וואס דעריבער נוצט מען אויס די געלעגנהייט צו ענטפערן און מברך זיין די אלע מנחמים און מברכים,

און אויך צו אן מודיע זיין - "הנותן מתנה לחבירו צריך להודיעו" - אז ווענדיק היינט אויסן ציון פון דעם רבי'ן דעם שווער, נשיא דורנו [וואס "מה להלן עומד ומשמש, אף כאן עומד ומשמש" כלל צאן מרעיתו¹¹], האט מען דערמאנט און איבערגע'חור'ט דאס וואס שטייט אין פסקי הלכות וכו', מיוסד אויף תושב"כ - אז דער אויבערשטער בענטשט יעדער מברך, "ואברכה מברכין"¹², כל המברך מתברך¹³ בברכתו של הקב"ה, מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה¹⁴,

ונוסף לזה: ברכתו של הקב"ה איז אין אן אופן פון "תוספתו מרובה על העיקר"¹⁵, וואס אויך דער "עיקר" לוי ברכת הקב"ה צו די מברכים, לויט וייערע ברכות, ובפרט אז די ברכות זיינען געווען

(1) להעיר שזוהי אחד מהפעמים שהתורה מתחילה בבי"ת - "בראשית" לשון (ר"ח) ברכה - ירושלמי תנינא פ"ב ח"א, זתר ר"ם ויגש, נח' בלקו"ת ראה יט, ב. ועוד - וראה לקו"ש ח"ד ע' 641, וש"נ. (2) לשון הכתוב - וימי לא, יא, (2) לשון הכתוב - תחלים כג, ו. (3) חולין יח, ב. וז, א. (4) להעיר מתנתה רבי עקיבא שפעם על-סמכא גזנאמאמר (ובירך) להרבים שבאו לנחמו"ל אחינו בני ישראל שמעו כו' שכרכם כפול, לכו לבתיכם לשלום" (מו"ק כא, ב. מנא-ברפ"א- ישרא' שפ"ה-ס"א) (5) ראה גם לקו"ש ח"ח ע' 166 ואיך. (6) ברכות ו, ס"ב. (6) שיע' ב, יא. (7) ואף שגם החיוב דסודות חוב הוא מצד זה שלות ממנו מעות שהיו ברשותו - חרי מלות להוצאה ניתנה, ולאח"י שאר רק חוב בלבד, ויחירא מוז: גם שמעכב חפץ של חבירו שכא אילו בשכירות (שגם ענשיו החפץ הוא של הבעלים), מ"ם, מכיון שבתחילה בא החפץ לידו ברצון הבעלים, איהו גזילה אלא עושק, תפס"ל לדינא לגבי עכו"ם (ראה רמב"ם הל' גזילה ואבידה פ"א הל' ובעכו"ם שם ח"ב, שו"ע אורח"י חו"מ הל' גזילה ונתינת ס"ט) (8) ראה יעב"ץ לברכות שם, וכן יוסף לעין יעקב שם. (9) שבת י, ב. (10) סוטה יג, פ"ב בנוגע למשח רבינו, וכן הוא בנוגע לכל נשיא חזור, אתפשטותי דמשח שכל דא ודא (כולקמן ס"ו). (11) ראה אגרות קודש אדמו"ר מחורי"צ ח"א ע' קמא, (12) לך יג, ב. (13) ראה סוטה לח, ב. ירושלמי ברכות ס"ח, חובא בחוד"ה ואברכה - חולין סט, א. (14) ברכה השלישית דברכת המזון פ' ב"ר סס"א, ד. דב"ר פ"א, יג.

.. וואס די ערשטע מעגלעכקייט צו דאס טאן באופן כללי וכו' איז - גלייך ווי עס ענדיקט זיך די תקופה פון שבעה ..

.. און אויך צו אן מודיע זיין ..

.. די ברכת הקב"ה צו די מברכים לויט "העיקר", לויט זייערע ברכות ..

(4) להעיר מהנהגת רבי עקיבא שעמד על ספסל גדול כו' שאמר (ובירך) להרבים שבאו לנחמו-אבל שהובאה ברמ"א יו"ד שפ"ח ס"א מבלי הזכרת רע"ק, ושזהו "כבוד רבים" - "אחינו בני ישראל שמעו כו' שכרכם כפול, לכו לבתיכם לשלום" (מו"ק כא, ב. הובא ברפ"א- ישרא' שפ"ה-ס"א).

(7) .. מכיון שבתחילה בא החפץ לידו ברצון הבעלים, איז אין זה לתחלה הי' כתוב "אייז", ותיקן לפתוח הראשי-תיבות ושיהי' כתוב "אין זה", וכמו"כ סימן להפריד שתי התיבות גזילה אלא עושק ..

(14) ברכה השלישית דברכת המזון. וי"ל כנגד ד' אותיות דשם הוי' ().

זיכער מקרב נפש ולב עמוק אין א ריבוי גדול, ביו אז תורת אמת
רופט עס אן בשם "עיקר" -

און צו דעם ~~צפ~~ קומט נאך צו א תוספות, וואס איז "תורה על
העיקר" - ריבוי בכמות, און אויך (ובעיקר) - ריבוי באיכות, ביו
ריבוי שלא בערך.

ולחוסף, אז בברכתו של הקב"ה קומט צו ~~נאך~~ א מעלה:
וויבאלד אז "אליקים כהן הוא" 16, און "כחנים וריון הם" 17 - איז
נוסף צו דעם וואס די ברכה גופא איז מיט א תוספת שלא בערך
כנ"ל, איז אויך דער קיום הברכה (המשכת והשפעת הברכה למטה)
בוריות הכי גדולה, "ער מחרה ירוץ דברו" 18, אז ברכותיו של הקב"ה
צו כל אחד ואחד טון די מנחמים ומברכים, וועלן מקוים ווערן גלייך.

ובגילוי, אז מ'זאל עס ווען בעיני בשר, ביו אין אן אופן טון
"מראה באצבעו ואומר זה" 19.

ד. בהאמור לעיל - דער טסק דין טון תורה או כל המברך מתברך
- קומט צו בנידון דין נאך אן ענין:

וויבאלד אז דער ניהום (מיט די ברכות וואס וויינען מארבונו
דערמיט) איז אויף כחו טון נשיא דורנו - ובפרט נאך ע"ס מאמר
רו"ט 20 "איש מזריע תחלה יולדת נקבה", ד.ה. אז אין א בת איז דא
דעם כח האב נאכמער ווי אין א בן 21 - וואס נשיא דורנו איז דער
ממלא מקום פון די נשיאים שלפניו ביו צום אלטן רבי'ן, און ביו דעם
בעש"ט.

אוי דאך מארשטאנדיק, אז אין די ברכות של הקב"ה וועלעך
ווערן נמשך דורך די ברכות וואס וויינען מארבונו מיט דעם ניהום,
קומט צו ~~אין~~ די זכותים און די כחות טון דער נמסרת (אלס כחו של
נשיא הדור, נוטף צו די זכותים דורך אירע אייגענע מעשים).

ובפרט אז וויבאלד "טוב עין הוא יבורך" 22 - איז זיכער, אז זי
גיט אירע זכותים (נתן מלחמו" 22) צו יעדער און יעדערע ~~עין-סוף-כל~~
הדורות.

וואס דורך דעם ווערט ניהוטף נאכמער אין ברכותיו של הקב"ה
צו אלע מקומים און מברכים - סיי אין די ברכות גופא, סיי אין די
זריות פון קיום הברכות,

.. און צו דעם ~~צפ~~ קומט נאך צו א תוספות ..

.. בברכתו של הקב"ה קומט צו ~~נאך~~ א מעלה **נפלאה**: וויבאלד אז ..

.. דער קיום הברכה (המשכת והשפעת הברכה למטה) **ביו למטה ממש** בזריות הכי גדולה .

.. קומט צו אויך די **פעולת הזכותים** און די כחות פון דער נפטרות ..

.. איז זיכער, אז זי גיט **פון** אירע זכותים (נתן מלחמו) צו יעדערן און יעדערע ~~עין-סוף-כל~~
הדורות ..

.. ווערט ניהוטף נאכמער **אויך כביכול** אין ברכותיו של הקב"ה צו אלע מנחמים **[תחלה הי'**
כתוב "מנחמים", ותיקן חסדר שיהי' כתוב "מנחמים"] און מברכים ..

סיי אין די ענינים הפרטים מון כל אחד ואחת מישראל (ובפרט מון די מנהלים ומברכים), סיי אין דעם ענין הכללי - די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש.

ובפרט אז די נסמרת איו (כנ"ל) ברו מון דעם נשיא הדור, דער ממלא מקום מון די נשיאים שלפניו ביו צום אלטן רבי'ן און דער בעש"ט, וואס הפצת המעינות דהבעש"ט (און ווי ווערן נתבאר אין תורת חסידות חב"ד מון דעם אלטן רבי'ן) ונשיאים ממלאי מקומו ברענגט דעם "אתר מר" דא מלאך משיחאנא.

און אויך אין די לעצטע עטלעכע רגעים שלפני הגאולה, ואל ויין בכל אחד ואחת מישראל "אך טוב וחסד" בטוב הנראה והנגלה, סיי אין די ענינים הרוחניים, סיי אין די ענינים הגשמיים.

ה. ולהוסיף, אז כשם ווי די גאולה מון גלות איו (בעיקר) בנוגע צו עניני הגוף²⁴ - ווארום די נשמה איו מלכתחילה ניט געגאנגען אין גלות, כידוע דער סתגם מון נשיא דורנו²⁵, אבי הנפטר, בשם אביו אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע - ער"ו איו אויך בנוגע צו די חשפעת הטוב וחסד אין די לעצטע רגעים מון גלות (בתור הכנה להגאולה), אז די חשפעת דארף ויין (ניט נאר בנוגע צו ענינים רוחניים דהנשמה, נאר אויך און בעיקר) בנוגע צו ענינים גשמיים דהגוף.

און וויבאלד אז ניט נאר "נפשא דילחון קדישא", נאר אויך "גוסא דילחון קדישא"²⁶, ווי מ'זאגט אין "מענה לשון" אויפן ציון מון צדיקים - איו מוכן, אז די חשפעת וואס קומט בזכות הנפטר ברו של נשיא הדור איו ניט נאר בנוגע צו עניני הנשמה נאר אויך (ואדרבה, לכל לראש²⁶) בנוגע צו עניני הגוף, ובענינים הפרטיים.

וכאומר דעיל, אז די אלע ברכות וחשפעות זאלן זיין באופן אז מ'זאל ויין זען בעיני בשר, מראה באצבעו ואומר וז.

* * *

(16) מנהיגין לו, א. (17) שבת כ, א. וש"י. רמב"ם חל שבת פ"ג ס"ג ח"כ. ועוד. (18) חתלים קמו, מ. וראה לקו"ח ס"פ קרח. (19) ל' חמורש - שמו"ר ססכ"ג. וראה תענית בסופה. (20) נדה לא, פ"א. (21) ובפרט בנו"ד - וראה "חיום יום" כח אייר. (22) משלי כב, ט. ולחזיר שאמרו"ל (חו"ג קל, א. וראה המשך תער"ב ח"ב ע' אלא) שוה קאי על יו"ט - שמו (הראשון) של נשיא דורנו, אבי הנפטר. (23) אגרת הקודש דהבעש"ט הידועה - נדפסה בכתר שם טוב בתחלתו. ובכ"מ. (24) ועד"ו בנוגע לתחיית המתים. דענין המיתת היא שנושמה מסתלקת מהגוף, ובזמן התחי' יחי' גם הגוף. (25) שיתח' ג' תמוז תרפ"ו - נדפסה בסח"מ קונטרסים ח"א קעה. ב. תרפ"ו ע' קצו. ועוד. (26) חו"ג ע. ב. (26) להעיר מזה

.. סיי ביז אין דעם ענין הכללי - די גאולה האמיתית והשלימה ..

.. די נשיאים שלפניו ביז צום אלטן רבי'ן און דערם בעש"ט ..

.. און אויך אז אין די לעצטע עטלעכע רגעים שלפני הגאולה ..

.. (ניט נאר בנוגע צו ענינים רוחניים דהנשמה, נאר אויך און וואלי בעיקר) בנוגע צו ענינים גשמיים דהגוף ..

.. ווי מ'זאגט (מהזוהר הקדוש) אין "מענה לשון" ..

.. די אלע ברכות וחשפעות זאלן זיין אין צוזאמענהאנג נאר מיט ענינים טובים בטוב הנראה והנגלה און באופן אז מ'זאל זיין זען בעיני בשר ..

עמוד 3

ו. נוסף צו דער מענה של ברכה צו די מנחמים ומברכים, איז כאן
המקום צו אויך אויסדריקן א יישר-כח ונתינת תודה, און אויך נתינת
פריה, צו די אלע וואס האבן שוין צוגעהיילט (באופן פון "חסות"
ואכול חסות ואישת"י²⁷), נאך אין שלשה, עכ"ס אין שבעה, עכ"ס
במשך השלשים - און מייסד געווען קרנות גמילות-חסדים, מוסדות
וכו' - לזכר הנפטר.

ולחיות, או ס'איז נתייטד געווארן אויך א קרן מיוחד אנגעריסן
בשם "קרן חמ"ש" - די ראשי חיבות פון שם הנפטר, ח"י מושקא
שניאורסאהן.

וואס אע"פ או שם המשפחה איז לכאורה ניט אויף גענוג -
געפינט מען בכמה שטרות, או לחיוב דער חתמ"נען די ערים אויך
מיט ויער שם המשפחה.

ובפרט בנר"ד - או אין דעם שם המשפחה איז מודגש בגלוי
דער קשר מיט דעם מייסד המשפחה - דער אלטער רבי, וואס ווין
נאמען איז "שניאור" [על שם די צוויי אורות²⁷ מן גלגל הדורה און
פנימיות התורה²⁸], נוסף צו דעם וואס ער איז געווען א נשמה חרשה,
כמסופר אין די רשימות ושיתות פון אבי הנפטר²⁹,

ובפרט או אין דעם שם המשפחה האט מען מוסיף געווען³⁰ אויך
דעם סיוס "שניאור" טאגן, וואס איז מדגיש אז דער קשר מיטן
אלטן רבי'ן איז באופן פון א בן (סאגן, וון), וואס האב זוכה לבן
כו' (בחמשה³⁰ דברים)³¹, ביו אז א בן איז יורש הכל.

ו. וכל זה איז מוסיף נאכמער אין דער נחמה על הנפטר, וואס די
אמח"ע נחמה וועט זיין בשעת עס ווערט "נחמה ציון וירושלים" בקרוב
משם, וואס דאן וועט זיין "הקיצו ורגנו שוכני עפר"³² והיא בתוכם.

וואס די נחמה (נחמת ציון וירושלים) וועט זיין (נוסף צו דער
נחמה דורך די נביאים, "נחמו נחמו עמי"³³, אויך דורך דעם
אויבערשטן אליין³⁴ - "אנכי אנכי הוא מנחמכם"³⁵, און אין דעם
גופא - "אנכי אנכי" צוויי מאל, נאך העכער ווי ס'איז געווען בא
מתן תורה, וואו עס שטייט³⁶ "אנכי" נאר איין מאל³⁷.

און וויבאלד אז תוספתו של הקב"ה איז מונוה על העיקר, ביו
מרוכז באין ערוך (כנ"פ) - איז מוכן, אז די תוספת וואס בא דער
נחמה לע"פ שטייט צוויי מאל "אנכי", איז באופן וואס איז העכער
באין ערוך פון דעם גילוי פון "אנכי" פעם אחת וואס איז געווען בא

.. צו אויך אויסדריקן א יישר-כח ונתינת תודה חמה, און אויך נתינת ברכה, צו די אלע ..

.. געפינט מען בכמה שטרות וכיו"ב, אז לחיוב דער ..

.. האט מען מוסיף געווען אויך דעם סיוס "(שניאור)סאגן", וואס איז מדגיש אז דער קשר
מיטן אלטן רבי'ן איז באופן פון א בן (סאגן, וון), וואס האב זוכה לבן מיד שנולד כו' (בחמשה
דברים) ..

.. וועט זיין (נוסף צו דער נחמה דורך די נביאים, "נחמו נחמו עמי", אויך ובעיקר) דורך דעם
אויבערשטן אליין ..

געטרייטט משה רבינו אויף שבירת הלוחות³¹, "אלפי חסד" חסדער בלוחות הראשונות שלא היו אלא עשרת הדברות לבד ובלוחות השניים איז נותן דאן שיהא בהם הלכות מדרשות ואגדות הח"ד⁴⁰ ויגד דאן העלמות חכמה כי כפלים לחוש"י" – אז דער מירוש טון "כפלים לחוש"י" איז (נט נאר צוויי מאל אויפ מיל טון דעם וואס איז געגעבן געווארן בלוחות הראשונות בא מתן חור, נאר) אז עס ווערט נישט א ריבוי מופלג, "הלכות מדרשות ואגדות", ביי "העלמות חכמה", ריבוי מופלג שוואך ערויך⁴¹.

און דורך די דברי נחמה וואס דער אויבערשטער האט געזאגט משה רבינו, ווערט עס נמשך אויך צו "אחשמושו" דמשה בכל דרא ודרא⁴², צו די נשיאי ישראל שכלל דור דור ביו צו נשיא דורנו, כ"ק מורח אדמור, ר.

און דורך די נשיאים – אויך צו אלע אידן וואס נוסף צו דעם וואס "כל" נמשך ונמשך מבית ישראל יש בה מבחי' משרע"ה⁴³, איז דורך די נשיאי ישראל ווערט עס נמשך צו זיי נאכמער⁴⁴.

אז בשעת עס מאטירט א מאורע וואס איז גורם צער – זאגט דער אויבערשטער (און גיט דעם נתינת כח אויף דעם) "אל חסדעך", צוגעבענדיק דעם טעם און הסברה, אז דאן מאורע בלתי רצוי איז

(27) עירובין נד, א. (27) ראה יש"ש גיטין פ"ד סכ"ו. וראה לקו"ש ח"ו ע' 37 ואילך. וש"נ. (28) לקו"ש ח"א פ"ג, רע"א. וראה גם בתוספת בלקו"ש שם. לקו"ש לוי"ז – אגרות ע' רח ואילך. (29) לקו"ש ח"ג תע"ג, א ואילך. פ' השיתות תש"ח ע' 127. סת"ם השי"א ע' 164. ובכ"מ. (30) בורר אדמור"ה ח"ג. ולתער שבור אדמור"ה חסדעך ח"י כנוי המשפחה – "שניאורי" (חידוש יום"ו י' ניסן). (31) עידות פ"ב מ"ט. (32) ירמל כו, יט. (33) ישע"י פ, א. (34) ראה אגרותיו בסדר הפרשיות והפסוקים (בשם מדרש). (35) ישע"י נא, יב. (36) עתרו כ, ב. ואתחנן ח, ו. (37) ראה לקו"ש שבת שובת סח, ע"ב-ג. ועוד. (38) ולתער שקשה מיתחן של צדיקים לפני חקב"ח כשבירת הלוחות (ירושלמי יומא פ"א ח"א. תלמודא (באבבא) אחרי י. חובא בפס"י עקב י. ו. נתבאר בלקו"ש ח"ד ע' 30 ואילך. (39) שמו"ר פ"א, א. (40) איוב יא, ו. (41) נחמה זו על צערו של משה בענין החורו – נמשכת נחמה גם על דברים חסדעך בעולם, דאסחכל באוריהא וברא עלמא (זח"א קלד, סע"א. ח"ב קסא, ריש ע"ב. ח"ג קעח, א). (42) זח"ג רע"ג, א. תקו"ז חס"ס. ועוד. (43) חניא פ"ב בחלתו. ושם (ס, סע"ב), שבחי' משה שבו מופלת עליו במחשבת דיבור ומעשה שלו – "ליראח את ה' אליך ללכת בכל דרכיו וגו' לשמור את מצוות ה'" (עקב י, יב). (44) לעיר חניא רפ"ב: יתר מן כל דור דור יורדין נוציין מנשמת מרע"ה ומהלכין בנחמה ונמשך של חכמה חזון

ויערך ח"ג ע"ב
(30) ראה יש"ש גיטין פ"ד סכ"ו
ראה לקו"ש ח"ו ע' 37
ואילך. וש"נ.
לקו"ש לוי"ז – אגרות ע' רח ואילך.
סת"ם השי"א ע' 164.
ובכ"מ.
בורר אדמור"ה ח"ג.
ולתער שבור אדמור"ה חסדעך ח"י כנוי המשפחה – "שניאורי" (חידוש יום"ו י' ניסן).
עידות פ"ב מ"ט.
(32) ירמל כו, יט.
(33) ישע"י פ, א.
(34) ראה אגרותיו בסדר הפרשיות והפסוקים (בשם מדרש).
(35) ישע"י נא, יב.
(36) עתרו כ, ב.
ואתחנן ח, ו.
(37) ראה לקו"ש שבת שובת סח, ע"ב-ג.
ועוד.
(38) ולתער שקשה מיתחן של צדיקים לפני חקב"ח כשבירת הלוחות (ירושלמי יומא פ"א ח"א. תלמודא (באבבא) אחרי י. חובא בפס"י עקב י. ו. נתבאר בלקו"ש ח"ד ע' 30 ואילך.
(39) שמו"ר פ"א, א.
(40) איוב יא, ו.
(41) נחמה זו על צערו של משה בענין החורו – נמשכת נחמה גם על דברים חסדעך בעולם, דאסחכל באוריהא וברא עלמא (זח"א קלד, סע"א. ח"ב קסא, ריש ע"ב. ח"ג קעח, א).
(42) זח"ג רע"ג, א. תקו"ז חס"ס. ועוד.
(43) חניא פ"ב בחלתו. ושם (ס, סע"ב), שבחי' משה שבו מופלת עליו במחשבת דיבור ומעשה שלו – "ליראח את ה' אליך ללכת בכל דרכיו וגו' לשמור את מצוות ה'" (עקב י, יב).
(44) לעיר חניא רפ"ב: יתר מן כל דור דור יורדין נוציין מנשמת מרע"ה ומהלכין בנחמה ונמשך של חכמה חזון

3

ראה יש"ש גיטין פ"ד סכ"ו
ראה לקו"ש ח"ו ע' 37
ואילך. וש"נ.
לקו"ש לוי"ז – אגרות ע' רח ואילך.
סת"ם השי"א ע' 164.
ובכ"מ.
בורר אדמור"ה ח"ג.
ולתער שבור אדמור"ה חסדעך ח"י כנוי המשפחה – "שניאורי" (חידוש יום"ו י' ניסן).
עידות פ"ב מ"ט.
(32) ירמל כו, יט.
(33) ישע"י פ, א.
(34) ראה אגרותיו בסדר הפרשיות והפסוקים (בשם מדרש).
(35) ישע"י נא, יב.
(36) עתרו כ, ב.
ואתחנן ח, ו.
(37) ראה לקו"ש שבת שובת סח, ע"ב-ג.
ועוד.
(38) ולתער שקשה מיתחן של צדיקים לפני חקב"ח כשבירת הלוחות (ירושלמי יומא פ"א ח"א. תלמודא (באבבא) אחרי י. חובא בפס"י עקב י. ו. נתבאר בלקו"ש ח"ד ע' 30 ואילך.
(39) שמו"ר פ"א, א.
(40) איוב יא, ו.
(41) נחמה זו על צערו של משה בענין החורו – נמשכת נחמה גם על דברים חסדעך בעולם, דאסחכל באוריהא וברא עלמא (זח"א קלד, סע"א. ח"ב קסא, ריש ע"ב. ח"ג קעח, א).
(42) זח"ג רע"ג, א. תקו"ז חס"ס. ועוד.
(43) חניא פ"ב בחלתו. ושם (ס, סע"ב), שבחי' משה שבו מופלת עליו במחשבת דיבור ומעשה שלו – "ליראח את ה' אליך ללכת בכל דרכיו וגו' לשמור את מצוות ה'" (עקב י, יב).
(44) לעיר חניא רפ"ב: יתר מן כל דור דור יורדין נוציין מנשמת מרע"ה ומהלכין בנחמה ונמשך של חכמה חזון

.. דורך די נשיאי ישראל ווערט עס נמשך ונתגלה צו זיי נאכמער ..

.. צוגעבענדיק דעם טעם און הסברה, אז דער מאורע בלתי רצוי איז מערניט "לרגע קטן" ..

* (30) גלעדיג ובתור רמז עכ"פ ש"חמש"ה הוא ר"ת של שם הנפטר, כנ"ל בפנים.

(41) זח"ל אשר מנחמה זו על צערו של משה בענין התורה – נמשכת נחמה גם על דברים המצערין בעולם, דאסחכל באוריהא וברא עלמא (זח"א קלד, סע"א. ח"ב קסא, ריש ע"ב. ח"ג קעח, א). ומשה הוא נשיא כבניי בכל צרכיהם הרוחניים ובכל צרכיהם הגשמיים.

עמוד 4

מערניט "דעם קען" 45, אבער דערנאך, וועט דורך דעם נאך צוקומען
א הוספה, "כפלים לתושי", וואס דאס מיינט (כ"ז) הוספה שבאין
ערוך.

ובגדו דידן, אז בקרוב ממש אין נישט נאך וואס עס וועט בטל
ווערן דער ענין פון היפך החיים, נאך אדרבה, עס וועט נאך ויין
הקיצו ורגנו שוכני עפר", עס וועט נאך ניווערן ווערן שמחה.

וער! אויך בא די שנתאבלו, אז נישט נאך וואס "לא יוסיפו
לדאבה עוד" 46, נאך אדרבה - "והסכתי אבלם לשמחה" 47, "הסכת
מספרי לחול לך" 48.

ח. ויש לומר, אז ענין הנ"ל איז מרומז אויך בלשון הרמב"ם 49:
"משה רבינו תקן להם לישראל שבעת ימי אבלות ושבעת ימי המשתה"
- אז גלייך נאך די שבעת ימי אבלות (די תקופה וואס מ'האט
איצטער מסיים געווען) קומט "שבעת ימי המשתה", ענינים של
שמחה, און נישט סתם שמחה, נאר שמחת חתן וכלה וואס איז א שמחה
הכי גדולה 50, מארבוונדן מיט "המשתה קולות" וואס וויינען מארבוונדן
מיט די חמשה קולות וואס וויינען געווען בא מתן תורה 52 - יום
הוונתו פון דעם אויבערשטן מיט אידן 53.

ויש להוסיף: עס שטייט אין מדרש 54, אז בשעת מתן תורה איז
געווען די "אירוסי" פון דעם אויבערשטן מיט אידן, אבל לימות
המשיח יהיו נשואין.

ועפ"י יש לומר, אז דאס וואס דער רמב"ם איז מרמז אז נאך
שבעת ימי אבלות קומט שבעת ימי המשתה

- וואס שבעת ימי המשתה איז דאך דעפֿע בא נשואין, וואס
נשואין פון אידן (חתן וכלה) איז מארבוונדן ובדוגמת די נשואין פון
דעם אויבערשטן מיט אידן וואס וועט ויין דע"ל, וכמובן אויך פון דעם
וואס אין דעם נוסח השבע הברכות (וואס מ'זאגט בשבעת ימי
המשתה) רעדט זיך וועגן די "חמשה קולות" וואס וועלן ויין דע"ל 55.

אז די נחמה אויף (שבעת ימי) אבלות איז - די נשואין דהקב"ה
וישראל וואס וועט ויין דע"ל, וואס דאן וועט ויין "הקיצו ורגנו שוכני
עפר".

ט. ולתוספות ביאור:

דעם-אויסער-פון-נשואין-אויף-אויסער-אין, דער קשר פון חתן
וכלו ווערט א קשר נצחית 56, (וואס דערמאר, בשעת מ'ווייל דאס-מפסיק
זיין ר"ל איז "מובח מוריד עליו דמעות" 56), (בני עדי עד) ביו אז
דאס איז נישט נאר א קשר צווישן צוויי מענטשן, נאר אז ביידע ווערן
אין זאך, "והיו לבשר אחד" 57.

און דאס איז דער קשר פון "הקיצו ורגנו שוכני עפר" מיט ענין
הנשואין: דאס וואס איצטער קען ויין א מצאית פון היפך החיות -
אע"פ אז (וויבאלד) "ואתם הרבקים בה" אליקים (אין) חיים כולכם
היום" 58 - איז עס מוז דעם וואס די דביקות והתקשרות איצטער איז -
נאר באופן של אירוסין: משא"כ דע"ל, וואס דאן וועט ויין די
נשואין נאכ-נשואין-אין-א-בנין-עדי-עד - איז נישט נאר וואס די
חיים פון אידן דעמאלט וועט ויין חיים נצחיים, נאר נאכמער, עס וועט
נתגלה ווערן אז אויך דער העלם החיות וואס איז געווען פריער, איז
מערניט ווי לפי שעה, און מערניט ווי בחיצוניות 58.

.. וועט דורך דעם נאך צוקומען א הוספה, ביז "כפלים לתושי" ..

.. אז בקרוב ממש איז נישט נאך וואס נוסף אז עס וועט בטל ווערן דער ענין פון היפך החיים, נאך איז
אדרבה, עס וועט נאך זיין "הקיצו ורגנו שוכני עפר" ..

.. בא די שנתאבלו, אז נישט נאך נוסף וואס "לא יוסיפו לדאבה עוד", נאך איז אדרבה ..

.. און נישט סתם שמחה, נאר שמחת חתן וכלה וכדוגמתם, וואס איז א שמחה הכי גדולה ..

.. די נחמה עיקרית אויף (שבעת ימי) אבלות איז ..

.. וואס דאן וועט זיין "הקיצו ורגנו שוכני עפר", כולל זה שעליו מתנחמין.

.. בשעת מ'ווייל דאס מפסיק כורת זיין ר"ל ..

.. די דביקות והתקשרות איצטער איז נישט בגלוי (ווי"ל אז דאס וואס הי' אפשרי להתעלם -
איז ווייל עס איז געווען נאך באופן של אירוסין; משא"כ לע"ל, וואס דאן וועט זיין די
נשואין) וואס נשואין איז א בנין עדי עד ..

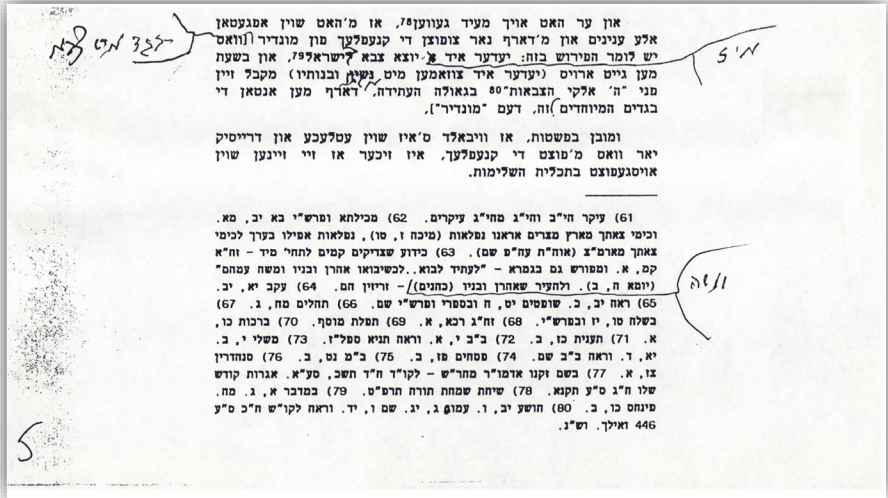
.. עס וועט נתגלה ווערן אז אויך דער הפסק העלם החיות וואס איז געווען פריער, איז געווען
מערניט ווי לפי שעה ..

א. פון שלשה פעמים אויבערשטער וועט

... תמורת זה וואס "צדקה עשה הקב"ה עם ישראל שפיזרן לבין האומות", וועט זיין די **אמת** צדקה **נצחית**, וואס דער

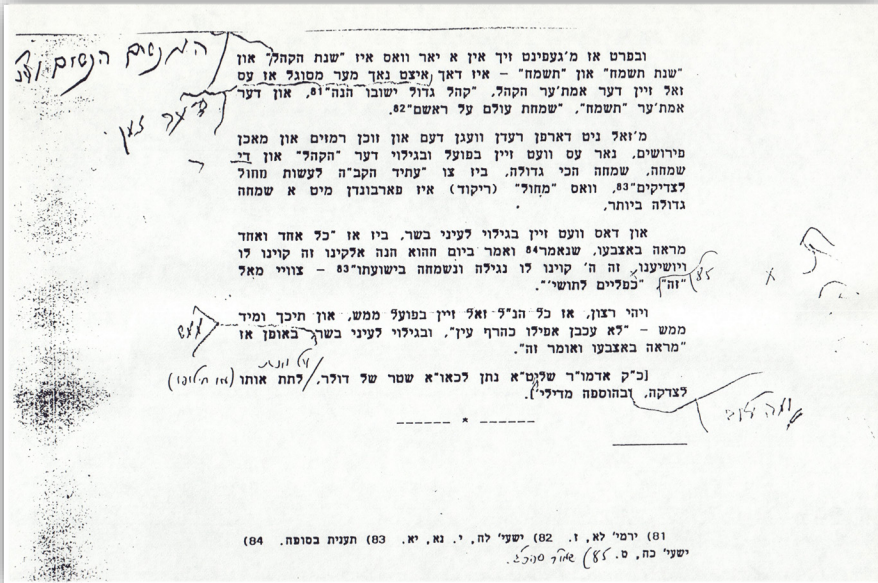
... וואס ע"פ און תורה האט מען די הודעה
והפרדה שוין מודיע ומכריז געווען אז "כל
כל הקצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה" .

(71*) תמיד ספ"ד ורפ"ה.

. . מ'דארף נאר צופוצן די קנעפלעך פון מונדיר - **בגד איש צבא** [וואס יש לומר הפירוש בזה:
יעדער איד איז יוצא צבא לבישראל, און בשעת מען גייט ארויס (יעדער איד צוזאמען מיט
נשק ובנותיו) מקבל זיין פני ה' אלקי הצבאות בגאולה העתידה, דארף מען אנטאן
די בגדים המיוחדים לזה, דעם "מונדיר"] . .

63) . . ולהעיר שאחריו ובניו (כהנים) **ומשה** - זריזין הם.

.. מ'געפינט זיך אין א יאר וואס איז "שנת הקהל האנשים הנשים והטף" ..

.. איז דאך **דער זמן** איצט נאך מער מסוגל אז עס זאל זיין דער אמת'ער הקהל ..

.. עס וועט זיין בפועל ובגילוי דער "הקהל" אין ב שמחה ..

.. ובגילוי לעיני בשר **ממש**, באופן אז "מראה באצבעו ואומר זה" ..

.. [כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לכאו"א שטר של דולר, על מנת לתת אותו (או חילופו) לצדקה, ומה **טוב** דבהוספה מדילי] ..

מפתח

www.Mafteiach.app | www.RebbeDrive.com

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר

לזכרון

הרבנית הצדקנית

מרת חי' מושקא

בת כ"ק אדמו"ר

אור עולם

נזר ישראל ותפארתו

צדקת ה' עשה

ומשפטיו עם ישראל

ורבים השיב מעון

מרנא ורבנא

יוסף יצחק

ובת הרבנית הצדקנית

מרת נחמה דינה

ע"ה ז"ל

אשתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א

*

נדפס לז"נ

הרב שניאור זלמן בן הרב נתן ומרת אסתר ע"ה גורארי'
זכה להיות – בלשון הרבי – "המטפל העיקרי" של הרבנית זי"ע